

TU MIESZKAM – MOJA WIEŚ, MOJE MIASTO

**SZKOŁA PODSTAWOWA I PUBLICZNE GIMNAZJUM
IM. ŚW. FRANCISZKA Z ASYŻU W POSKWIĘTOWIE
&
ZŠ OTICKÁ**

Niniejsza publikacja jest efektem polsko-czeskiego projektu:

TU MIESZKAM - MOJA WIEŚ, MOJE MIASTO.

Współpracy Szkoły Podj i Państwowe publicznego Gimnazjum im. Św. Franciszka z Asyżu w Poskwitterowie oraz Zs Otická w Opawie

This publication is the result of the Polish-Czech cooperation of Primary and Secondary School of St. Francis of Assisi in Poskwitterów and Zs Otická in Opava on the project titled:
I LIVE HERE - MY VILLAGE, MY CITY.

Tato publikace je výsledkem polsko-českého projektu spolupráce základní školy prvního a druhého stupně svatého Františka z Assisi v Poskwitterově a Základní školy Otická v Opavě pod názvem:

TADY ŽIJU - MOJE VESNICE, MOJE MĚSTO.

TU MIESZKAM – MOJA WIEŚ, MOJE MIASTO

I live here – my village, my city

Tady bydlím – moje vesnice, moje město

POSKWITÓW

Poskwitowskie Okolice

Surroundings of Poskwitów

Okolí Poskwitowa

Gdzie mieszkały?

Where do we live?

Kde žijeme?

Polski

Poskwitów to jedna z miejscowości gminy Iwanowice. Gmina Iwanowice położona jest w odległości około 20 km na północ od Krakowa, we wschodniej części Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej. Centralną część gminy stanowi malownicza Dolina Dłubni, będąca częścią Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego.

Poskwitów to wieś leżąca na wschód od Iwanowic w rozległym obniżeniu o przebiegu wschód – zachód zwanym Padołem Słomnickim. Jest to część Wyżyny Miechowskiej.

Przez Poskwitów i Iwanowice na zachód biegnie trasa 773, którą można dojechać do Ojcowskiego Parku Narodowego, a dalej na Śląsk i do Opavy ...

English

Poskwitów is one of the village Iwanowice municipality which is located in a distance of about 20 km north of Krakow, in the eastern part of the Upland Krakowsko-Częstochowska. The central part of the municipality is the picturesque Dłubnia Valley which is the part of Dłubianski Landscape Park.

Poskwitów is a village in the east of Iwanowice, in a large reduction in the course of east - west called the Słomnicki Vale. This is the part of Upland Miechowska.

Through Poskwitów and Iwanowice runs the west route 773, by which you can get to the Father's National Park, and continue to Silesia and Opava

Česky

Poskwitów je jedna z vesnic samosprávne obce Iwanowice, ktorá se nachází ve vzdálenosti asi 20 km severně od Krakova, ve východní části Krakowsko- Czestochowské vrchoviny. Střední částí sa mosprávné obce je malebné údolí Dłubnia, které je částí Dłubianského přírodního parku.

Poskwitów je vesnice na východě Iwanowic, ve velké sníženině v západovýchodním směru s názvem Słomnické údolí. Je částí vrchoviny Miechowska.

Přes Poskwitów a Iwanowice vede západní cesta 773, kterou se můžete dostat do Otcova národního parku a pokračovat do Slezska a Opavy.

Geografia naszych okolic

Geography of our region

Geografie našeho kraje

Polski

Możemy sobie wyobrazić, że cała Wyżyna

Krakowsko-Częstochowska łącznie z Poskwiwem w erze mezozoicznej niejednokrotnie stanowiła dno morza, w którym żyły liczne skorupiaki. Dzięki temu dużo tu skał wapiennych, które odsłaniają się w zboczach doliny Dłubni i innych dolinkach. Podłożem stanowią więc wapienie i margle jurajskie i kredowe z licznymi skamieniałościami takimi jak: jeżowce, amonity, belemnity i inne.

Na terenie naszej gminy stwierdzono obecność bogatych zasobów wód jurajskich typu artezyjskiego, w obszarze na południe od Iwanowic, w miejscowości Maszków.

English

We can imagine that the whole Krakowsko-Częstochowska Upaland, including Poskwiw, in the Mesozoic era was often the bottom of the sea, in which many crustaceans lived. Due to this, there are a lot of limestones, which outcrop in the slopes of the Dłubnia valley and other small valleys. Thus the substrate constitutes of jurassic and cretaceous limestone and marl, with numerous fossils such as sea urchins, ammonites, belemnites and other.

It was found that in the south of Iwanowice, in Maszków, there is a wealth of jurassic-type artesian waters.

Česky

Představte si, že celá Krakowsko-Częstochowská vrchovina, včetně Poskwiwova, často tvorila v druhohorách dno moře, ve kterém žilo mnoho koryšů. Proto se zde nachází spousta vápenců, které vystupují na povrch na svazích údolí Dłubnia a ostatních malých údolí. Podklad tvoří jurské a křídové vápence a vápenaté jíly s četnými fosiliemi mořských ježků, amonitů, belemnitů a dalších.

Bylo zjištěno, že na jihu Iwanowic v Maszkówě, se nachází spousta jurských artézských vod.

Polski

W plejstocenie obszar gminy Iwanowice przykryty był lądolodem. W okresie lodowacenia bałtyckiego cały obszar przykryty został grubą warstwą lessu. Wody opadowe i strugi okresowe spowodowały powstanie licznych wąwozów i parowów. Proces rozcinania stoków i zboczy dolin trwa do dzisiaj.

English

In the Pleistocene the area of Iwanowice Municipality was covered with glacier.. During the Baltic glaciation the entire area was covered with a thick layer of loess. Rain water and periodic streams caused formation of numerous ravines. The process of cutting slopes and the slopes of the valley continues til today.

Česky

V pleistocénu byla oblast samosprávní obce Iwanowice pokryta ledovcem. Během Baltského zalednění byla celá oblast pokryta tlustou vrstvou spraše. Dešťová voda a pravidelné toky způsobily vznik četných roklí. Proces prořezávání svahů do údolí pokračuje dodnes.

Polski

Na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego można spotkać dziko rosnące mchy, porosty, paprocie, trawy stepowe, krzewy takie jak róża alpejska, dziki bez i irga zwyczajna. Rosną tu drzewa zarówno liściaste jak i iglaste, z przewagą tych pierwszych. Lasów jest tu mało, gdyż cały obszar jest silnie użytkowany rolniczo.

Poza zwierzętami hodowlanymi i domowymi na terenie gminy Iwanowice występują także dziko żyjące lisy, sarny, zajęce, kuropatwy, bażanty.

English

Within the Dłubniański Landscape Park you can meet wild mosses, lichens, ferns, grass steppe, shrubs such as alpine rose, elderberry and common cotoneaster. Trees which grow here are both deciduous and coniferous, with a predominance of the former. Forests are not very common here, because the whole area is mostly used for agriculture.

Except for livestock and home animals there are also wild foxes, deers, hares, partridges, pheasants on the territory of Iwanowice Municipality.

Česky

V Dlubianském přírodním parku můžete vidět divoké mechy, lišeňíky, kapradiny, stepní trávu, keře jako alpské růže, bezinky a typický skalník. Stromy, které tam rostou, jsou obojí - opadavé nebo jehličnaté s převahou dříve zmiňovaných. Lesy tady nejsou velmi běžné, protože celá oblast je využívána pro zemědělství.

Kromě hospodářských a domácích zvířat jsou na území správní obce Iwanowice také divoké lišky, jeleni, zajíci, koroptve, bažanti.

Ludność

Population

Polski

W samym Poskwitowie mieszka około 500 osób. Obszar administracyjny gminy Iwanowice obejmuje 70,6 km², na których mieszka 7,8 tys. osób, gęstość zaludnienia 110,4 osób/km². Dawniej, znaczna część mieszkańców pracowała na roli lub w przemyśle i na roli. Obecnie jest tu dużo zakładów mechanicznych i specjalistycznych, dużo firm handlowych, usługowych i handlowo-usługowych. Przeważa wykształcenie średnie, choć w ostatnich latach duża część osób zdobyła wykształcenie wyższe. W ostatnich latach tereny gminy stają się „sypialnią” Krakowa. Mieszkańcy Krakowa kupują działki położone w malowniczych okolicach Iwanowic i budują tu swoje domy. W związku z tym zmienia się struktura wykształcenia i zatrudnienia mieszkańców.

English

In Poskwitow the population is about 500 people. Iwanowice municipal administrative area covers 70.6 km², where 7.8 thousand people live, population density is 110.4 people / km². In the past, the majority of inhabitants work in agriculture or in the industry or both. Nowadays there are lots of mechanical and specialist plants, a lot of trading and service companies. Most people have secondary education but in the recent years a large proportion of people got higher education. In the recent years, as well, areas of municipality have become a ‘bedroom’ of Krakow. Inhabitants of Krakow are buying lands, which are located in the scenic surroundings of Iwanowice, and they are building their houses here. Therefore, the whole structure of education and work is changing.

Populace

Česky

Populace v Poskwitówě je asi 500 lidí. Správní oblast obce Iwanowice pokrývá 70,6 km², na kterých žije 7,8 tisíc obyvatel. Hustota zalidnění je 100,4 obyvatel / km². V minulosti většina lidí pracovala v zemědělství nebo v průmyslu nebo v obou sektorech. V současné době je zde mnoho strojních a odborných podniků, mnoho obchodních společností a služeb. Většina lidí má středoškolské vzdělání, ale v posledních letech velká část lidí dosáhla vyššího vzdělání. Rovněž v posledních letech se tato oblast stává „ložnicí“ Krakova. Obyvatelé Krakova kupují pozemky, které se nacházejí v malebném okolí Iwanowic, a stavějí zde své domy. Proto se celá struktura vzdělávání a práce mění.

Gmina Iwanowice

RYS HISTORYCZNY

A short history of Iwanowice Municipality

Krátká historie správní obce Iwanowice

Pochodzenie nazwy - Iwanowice

The origin of the name Iwanowice

Původ jména Iwanowice

Polski

Pierwsza wzmianka o Iwanowicach pojawiła się w dokumentach w 1218 roku, kiedy to Wiesław Prandota z Prandocina zakupił tę wieś. Istnieją dwie teorie wyjaśniające pochodzenie nazwy miejscowości. Pierwsza głosi, że w XIII wieku Iwanowice były posiadłością rycerza Iwana i od jego imienia została utworzona nazwa miejscowości. Druga koncepcja zakłada, że nazwa miejscowości powstała od imienia biskupa krakowskiego, Iwo (Iwona) Odrowąża.

Początkowo miejscowość ta była określana opisowo – Villa Iwanij filii Setheslai de Dlubnia. W dokumencie wydanym przez Bolesława Wstydliego używa się nazwy Iwanowice. Potem różnie ją zapisywano: Biwanowicze, Janowicz, Iwanowicz czy Giwanowicze. Do pierwotnej nazwy Iwanowice powrócono pod koniec XV wieku.

English

The first mention of Iwanowice appeared in documents in 1218 year, when Wiesław Prandota from Prandocin purchased this village. There are two theories explaining the origin of the name of the village. The first is that in the XIIIth century Iwanowice was the real estate of the knight Ivan and the name of the village was created from his name. The second concept is that the name of the village was named after the Bishop of Cracow, Iwo (Yvonne) Odrowąż.

Initially the village was determined descriptively - Villa Iwanij filii Setheslai de Dlubnia. In the document, issued by Boleslaw the Chaste, the name of Iwanowice is used. Later, it was recorded in many different ways: Biwanowicze, Janowicz, Iwanowicz or Giwanowicze. The return to the original name Iwanowice took place in the end of XVth century.

Česky

První zmínka o Iwanovicích se objevila v dokumentech v roce 1218, kdy Wiesław Prandota z Prandocin zakoupil tuto vesnici. Existují dvě teorie vysvětlující původ názvu obce. První je, že ve 13. století byly Iwanowice majetek rytíře Ivana a název obce vznikl z jeho jména. Druhá teorie říká, že obec byla pojmenována podle krakovského biskupa Iwo (Yvonne) Odrowąż.

Zpočátku byla obec pojmenována - Villa Iwanij filii Setheslai de Dlubnia. V dokumentu, vydaném Boleslavem Cudným, je používán název Iwanowice. Později to bylo zaznamenáváno mnoha různými způsoby: Biwanowicze, Janowicz, Iwanowicz nebo Giwanowicze. Návrat k původnímu názvu Iwanowice se uskutečnil na konci 15. století.

Niektóre daty faktów historycznych:

Some facts from history

Polski

Czwarste tysiąclecie przed naszą erą – Kotlina Iwanowicka i otaczające ją wzgórza były zaludnione już w czasach prehistorycznych.

IX w. – przynależność ziem do państwa Wiślan.

998 r. - przyłączenie ziem do państwa Mieszka I.

Koniec XIII wieku do początku XVI - Iwanowice były własnością rycerskiego rodu Pieniążków herbu Odrowąż.

XVI wiek - Iwanowice od Stanisława Pieniążka odkupił jego ojczym Piotr Dłuski herbu Kotwicz, zwolennik reformacji.

XVII wiek – właścicielami wsi stali się Czartoryscy i Lubomirscy. Były to czasy świetności tej miejscowości. Wieś oprócz dworu, folwarku miała trzy młyny, swój tartak, folusz, dwie karczmy, olejarnię i browar.

English

The fourth millennium BC - Iwanowicka Valley and surrounding hills were inhabited since prehistoric times.

IXth c. – belonging to the state of Wiślan

998 – joining the lands to the state of Mieszko I

The end of the XIIIth c. to the begining of the XVth c.

Iwanowice was the property of knightly Pieniążek family using the crest of Odrowąż.

XVIth c. – the step-father of Stanisław Pieniążek – Piotr Dłuski, using the crest of Kotwicz and the supporter of the Reformation, bought Iwanowice from him.

XVIIth c. – the owners of the village became the Czartoryscy and Lubomirscy family. These were the glory days of the village. Village except the manor and the grange had three mills, its sawmill, fullery, two taverns, oil mill and a brewery.

Fakta z historie

Česky

4. tisíciletí př. n. l. - Iwanowické údolí a okolní kopce byly osídleny od prehistorických dob

9. stol. - náleží ke státu Wiślan
998 - připojení země do státu Mieszko I

Od konce 13. stol. do začátku 15. stol.
- Iwanowice byly majetkem rytířského rodu Pieniążek užívající erb Odrowąż.

16. stol. - nevlastní otec Stanisława Pieniążka - Piotr Dłuski užívající erb Kotwicz a stoupenec reformace, koupil od něho Iwanowice

17. stol. - vlastníky vesnice se staly rodiny Czartoryscy a Lubomirscy. Byly to slavné dny vesnice. Vesnice kromě panství a statku měla tři mlýny, svou pilu, valchu, dvě hospody, lisovnu oleje a pivovar.

Polski

1792 roku dobra iwanowickie przeszły na własność Salomei i Michała z rod Kolumna Walewskich.

1794 r. - po zwycięskiej bitwie Tadeusza Kościuszki pod Racławicami, w Iwanowicach stacjonował szwadron konny pod dowództwem majora Manasterskiego.

1795 r. – Iwanowice przeszły pod panowanie austriackie w Galicji Zachodniej.

1809 r. - Galicja Zachodnia została przyłączona do Księstwa Warszawskiego.

1815 r. – wcielenie Iwanowic do Królestwa Polskiego będącego pod panowaniem rosyjskim.

1817 r. – Iwanowice miejscem ostatniego postoju konduktu żałobnego księcia Józefa Poniatowskiego w drodze na Wawel.

English

1792 - iwanowickie goods became the property of Salomea and Michał from the line of Kolumna Walewskich

1794 - after the victorious battle of Racławice by Tadeusz Kościuszko, the squadron of horse under the command of Major Manasterskiego garrisoned in Iwanowice.

1795 – Iwanowice came under Austrian domination in Western Galicia.

1809 – Western Galicia was attached to the Duchy of Warsaw.

1815 – incorporation of Iwanowice to the Polish Kingdom the the Russian rule.

1817 – Iwanowice was the last stopping-place of mourning procession of Prince Józef Poniatowski on the way to Wawel

Česky

1792 – iwanowický majetek se stal vlastnictvím Salomea a Michala z rodu Kolumna Walewskich

1794 - po vítězné bitvě Tadeusze Kościuszka u Racławic jízdní garda pod velením majora Manasterského obsadila Iwanowice.

1795 - Iwanowice se dostaly pod nadvládu Rakouska v Západním Haliči.

1809 - Západní Halič byl připojen k Varšavskému vévodství.

1815 - začlenění Iwanovic do Polského království pod ruskou nadvládou

1817 – Iwanowice byly posledním místem smutečního průvodu knížete Józefa Poniatowskiego na cestě do Wawelu

Polski

1818 r. – na mocy dekretu carskiego chłopi nabywają prawo do ziemi.

1819 r. – założenie pierwszej szkoły parafialnej.

1831 r. – upadek Powstania Listopadowego, przemarsz wojsk powstańczych gen. Różyckiego przez Iwanowice.

1863 r. – Powstanie Styczniowe – Iwanowice miejscem potyczek.

1909 r. – budowa pierwszej szkoły w Iwanowicach.

1911 r. - pierwsza szkoła w Poskwitowie. Dzieci uczyły się u gospodarzy tej wsi, m.in. u Józefa Gila.

1914 r. – wieś zostaje zniszczona w wyniku krwawej bitwy między Moskalami i wojskami austriackimi w Maszkowie.

English

1818 – by the decree of tsar peasants acquired the right to land.

1819 - establishment of the first parish school.

1831 – collapse of the November Uprising, the march of uprising troops of gen. Różycki through Iwanowice

1863 – the January Uprising – Iwanowice – the place of skirmishes.

1909 – the construction of the first school in Iwanowice.

1911 – first school in Poskwitów; children were taught at the householders of the village, including Józef Gil.

1914 – the village is destroyed as a result of the bloody battle between the Russians and the Austrian army in Maszków.

Česky

1818 - dekretem cara získali rolníci právo vlastnit půdu

1819 - založení první farní školy

1831 - porážka listopadového povstání, pochod povstaleckých vojsk generála Różyckého přes Iwanowice

1863 - lednové povstání - Iwanowice byly místem potyček

1909 - výstavba první školy v Iwanowicích

1911 - první škola v Poskwitówě, děti se učily u majitelů domů v obci, včetně Józefa Gila

1914 - je vesnice zničena v důsledku krvavé bitvy mezi Rusy a rakouskou armádou v Maszkówě

Polski

1918 r. – odzyskanie niepodległości i odbudowa domostw.

16 września 1939 r. – wojska hitlerowskie wkraczają do Iwanowic.

1944 r. – rozstrzelanie mieszkańców Iwanowic i okolicznych wsi.

16 stycznia 1945 r. – wyzwolenie wsi przez marszałka Koniewa.

1952 r. – podział Iwanowic na Iwanowice Dworskie i Iwanowice Włościańskie.

1956 r. – budowa szkoły odstawowej w Poskwitowie.

1977 r. – otwarcie Izby Regionalnej w Iwanowicach.

English

1918 – regaining independence and restoration of households.

September 16th 1939 – Nazi troops entered into Iwanowice.

1944 – the shooting of inhabitants of Iwanowice and surrounding villages.

January 16th 1945 - liberation of the village by Marshal Konev

1952 – division of Iwanowice into Iwanowice Dworskie and Iwanowice Włościańskie

1956 – construction of the elementary school in Poskwitów

1977 – opening of the Regional Chamber in Iwanowice

Česky

1918 - získání nezávislosti a obnova domácností

16. září 1939 - nacistická vojska vstoupila do Iwanowic

1944 - postřílení obyvatel Iwanowic a okolních obcí

16. ledna 1945 - osvobození obce maršálem Koněvem

1952 - rozdělení obce Iwanowice na Iwanowice Dworskie a Iwanowice Włościańskie

1956 - výstavba základní školy v Poskwitówě

1977 – otevření Oblastní komory v Iwanowicích

Polski

English

Česky

1981 r. – powstanie Solidarności w gminie.

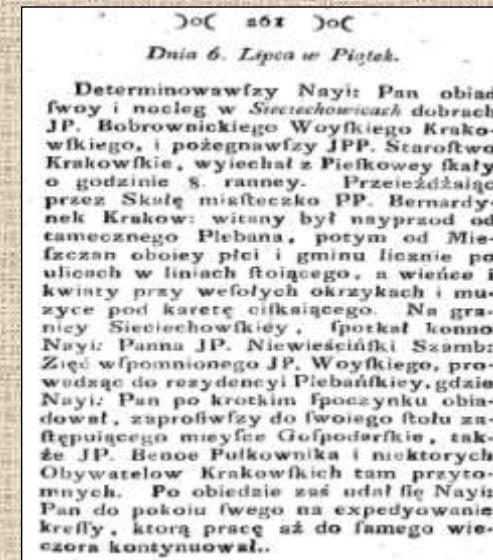
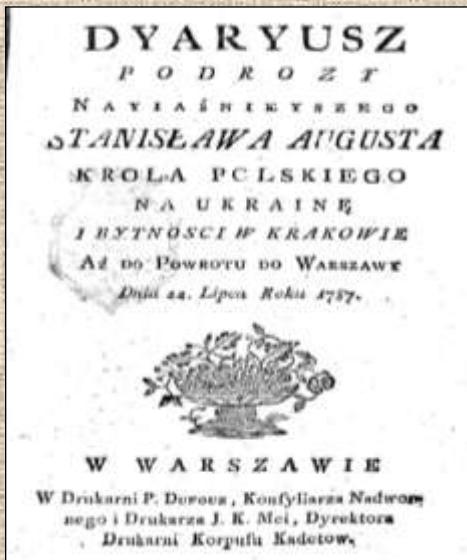
2005 r. – Organem prowadzącym szkół w Poskwitowie zostaje pan mgr Michał Znamirowski, pierwszym dyrektorem pani mgr Małgorzata Mucha, obecnym dyrektorem szkoły pani mgr Anna Rerak.

1981 - the creation of Solidarity in the community.

2005 – the principal of the schools in Poskwitów has become Mr. MSc Michał Znamirowski, the first headteacher was Mrs. MSc Małgorzata Mucha, the current headteacher is Mrs. MA Anna Rerak.

1981 - vznik Solidarity ve společnosti

2005 - ředitelem školy v Poskwitówě se stal pan Mgr Michał Znamirowski, první ředitelkou školy byla paní Mgr Małgorzata Mucha, současnou ředitelkou školy je paní Mgr Anna Rerak.

Osoby znane na ziemi Iwanowickiej:

Famous people from Iwanowice

Slavní lidé z Iwanowic

Polski

Szlacheckie rody związane z Iwanowicami: ród Pieniązków, Czartoryskich, Dłuskich, Walewskich – właściciele dóbr ziemskich

Książę Józef Poniatowski – książę herbu Ciołek, polski generał, Wódz Naczelnny Wojsk Polskich Księstwa Warszawskiego. Ostatnia stacja konduktu pogrzebowego w 1817 przed złożeniem trumny w kryptie wawelskiej

Józef Piłsudski – wybitny polityk, twórca niepodległej Polski. Marszałek.

Brat Serafin Józef Zwoliński – sługa boży Zgromadzenia Braci posługującym Ubogim (Albertynów).

English

Noble families associated with Iwanowice: the family of Pieniązkowie, Czartoryscy, Dłuscy, Walewscy – owners of landed property

Prince Józef Poniatowski – the prince of crest Ciołek, Polish general, the Supreme Commander of the Polish Army of the Duchy of Warsaw. The last station of the funeral procession in 1817 before laying the coffin in the crypt of Wawel.

Józef Piłsudski - a prominent politician, founder of the independent Poland. The Marshal.

Brother Joseph Serafin Zwolinski – God's servant of the Congregation Ministering to the Poor Brothers (Albertines)

Česky

Šlechtické rody spojené s Iwanowicemi: rodiny Pieniązkowie , Czartoryscy, Dłuscy, Walewscy - vlastníci pozemků

Kníže Józef Poniatowski - kníže erbu Ciołek, polský generál, vrchní velitel polské armády vévodství Varšavy. Poslední místo pohřebního průvodu v roce 1817 před uložením rakve v kryptě Wawelu.

Józef Piłsudski - prominentní politik, zakladatel nezávislého Polska. Maršál.

Bratr Joseph Serafin Zwolinski - boží služebník Kongregace Bratrů sloužících chudým (Albertines)

**JÓZEF
PIŁSUDSKI**

	Polski
	<p>6 – go sierpnia 1914 r. I – sza Kadrowa przekraczając granice zaboru rosyjskiego w Michałowicach przeszła w okolicy dzisiejszego Przestańska. W 1914 prowadził bitwę z armią carską.</p>

**Brat Serafin
Józef Zwoliński**

	Polski
	<p>Albertyn pochodzący z naszej parafii.</p>

	English
	<p>August 6th 1914 – first cadre crossing the borders of Russian annexation in Michałowice marched near today's Przestańsko. In 1914 he led the battle against the tsarist army.</p>

	Česky
	<p>6. srpna 1914 - první skupina překročila hranice ruského zabraného území v Michałowicích pochodujíc poblíž dnešního Przestańska. V roce 1914 vedl boj proti carské armádě.</p>

	English
	<p>Albertin coming from our parish.</p>

	Česky
	<p>Albertin pocházející z naší farnosti.</p>

Zabytki

Monuments

Památky

Polski

Zdjęcie z 1915r - modły za ocalenie wsi w bitwie iwanowickiej -I wojna światowa .

English

For saving Iwanowice

Česky

Foto – r. 1915

Modlitby za záchrannu obce v bitvě Iwanowicki – 1. sv. válka

**Muzeum regionalne
w Iwanowicach**

Polski

W budynku wcześniej znajdowała się karczma – murowana z wnęką podcieniową, dawniej dworska, później prywatna ze sklepieniem masarskim i mieszkaniem. Obecnie własność gminy z przeznaczeniem na Muzeum Regionalne.

English

Regional Museum in Iwanowice

The building was previously an inn - with cavity brick arcade, formerly an estate, then a private with a butchering vault and apartments. Currently it is owned by the municipality for the purpose of the Regional Museum.

Česky

Regionální muzeum v Iwanovicích.

-budova byla původně hostinec

-zděný s podloubím, dříve sloužil jako panské sídlo, později jako soukromé apartmány

-nyní je ve vlastnictví obce za účelem regionálního muzea

**Figura św. Jana Nepomucena
w Iwanowicach**

	Polski
	Figura drewniana z XIX wieku z zadaszeniem.

	English
	The figure of Saint Jan Nepomucen The wooden figure of the nineteenth century, with the roof.

	Česky
	Postava sv. Jan Pomuckého

**Kapliczka pw. św. Rocha
w Iwanowicach**

	Polski
	Kapliczka murowana, klasyczna w formie portyku (XVIII-XIX w.).

	English
	The Chapel of Saint Roch. Classic brick chapel in the form of the portico.

	Česky
	Kaple svatého Rocha. Klasická zděná kaple v podobě sloupoví.

**Kapliczka
pw. Mb pocieszenia w Iwanowicach**

	 Polski
	<p>Kapliczka murowana, pochodzi z 1854 r. Odbudowana w 1915 r. We wnętrzu znajdowała się figura MB. z Dzieciątkiem, która obecnie jest w Kościele w Iwanowicach.</p>

	 English
	<p>The Chapel of Madonna of Consolation The brick chapel dated from 1854, rebuilt in 1915. In the interior there was a statue of Madonna and Child, which is now in the Church in Iwanowice</p>

	 Česky
	<p>Kaple útěchy Matky Boží. Zděná kaple pochází z r. 1854 a byla přestavěna v r. 1915. V interiéru byla socha Madony s dítětem, která je nyní v kostele v Iwanowicích.</p>

**Kapliczka
pw. Zmartwychwstania pańskiego
w Iwanowicach**

	 Polski
	<p>Kapliczka murowana, z II poł. XIX w. Wewnątrz rzeźba drewniana Chrystusa zmartwychwstałego z XVI w.</p>

	 English
	<p>The chapel of the Resurrection The brick chapel from the II half of the XIXth c. Inside, there is the wooden sculpture of the risen Christ from the XVIth century</p>

	 Česky
	<p>Kaple vzkříšení. Zděná kaple je z poloviny 14. století. Uvnitř je dřevěná socha vzkříšeného Krista z 16.století.</p>

Kościół pw. św. Andrzeja
w Sieciechowicach

Polski

Kościół został założony w 1312 r. Obecnie gotycki, jednonawowy ze skarpami, przebudowany w okresie baroku.

English

The Church of St. Andrew in Sieciechowice

The church was founded in 1312. Currently, Gothic, the nave with buttresses, rebuilt in the Baroque.

Česky

Kostel sv. Ondřeje

v Sieciechowicích. Kostel byl založen v r. 1312. Současná gotická loď s oblouky byla přestavěna v barokním období.

Zespół dworski
w Grzegorzowicach Wielkich

Polski

Dwór drewniany z gankami i dachem łamany z wstawkami z XVIII w.

English

The manor complex in Grzegorzowice Wielkie

Manor house with wooden porches and mansard roof with inserts from XVIIIth c.

Česky

Zámecký komplex

v Grzegorzowice Wielkie. Pánský dům s dřevěnými verandami a mansardovou střechou s vložkami z 18. století.

Nasza kuchnia- potrawy regionalne

Our cuisine – regional dishes

Naše kuchyně – národní pokrmy

ZACIERKA NA MLEKU

autor: Ewa Małek

Składniki:

1 litr mleka,

Zacierka (kluseczki targane w palcach)

Ziemniaki

Sposób przyrządania:

Najsmaczniejsza zacierka to ta do której kluseczki zrobione są własnoręcznie.

Do przygotowania klusek potrzebna jest: mąka oraz jajka. Na stolnicy mieszamy mąkę z jajkiem i zagniatamy ciasto. Ciasto ma być bardzo twarde, by można je było zetrzeć na tarce lub targać w palcach.

Mając przygotowane ciasto gotujemy mleko. Na gotujące mleko wrzucamy podeschniętą zacierkę i gotujemy do miękkości. Do zacierki można ugotować ziemniaki i podać polane słońiną z podduszoną cebulą.

English

DUMPLINGS WITH MILK - ZACIERKA

Ingredients:

1 liter of milk,

zacierka (dumplings torn between the fingers)

potatoes

Preparation:

The best ZACIERKA is this one in which dumplings are made with one's own hands. To prepare the dumplings you need: flour and eggs. On the pastry board mix the flour with eggs and knead the dough. The dough must be very hard, so that it can be grate or tear in the fingers. Having prepared pastry, you cook milk. At the boiling milk throw zacierka and cook until it is soft. Zacierka can be served with potatoes and bacon with the fried onions.

Cesky

Knedlíky s mlékem - ZACIERKA

Ingredience:

1 litr mléka

zacierka (knedlíky trhavé mezi prsty)

brambory

Příprava: Nejlépe se zacierka povede, když ji děláme ručně. K přípravě knedlíků potřebujete mouku a vajíčka. Na válícím prkně smíchejte mouku s vajíčky a uhnětejte těsto. Těsto musí být velmi tvrdé, takže to můžete prsty natrhat a nebo nastrouhat. Když máte připravené těsto, uvařte mléko. Do vařícího mléka hod'te ZACIERKU a vařte to, dokud to nebude měkké. ZACIERKA může být servírovaná s bramborami a slaninou se smaženou cibulkou.

FITKA (ZUPA ZIEMNIACZANA)

autor: Natalia Kubik

Składniki:

Ziemniaki,
Marchew,
Pietruszka,
Odrobina selera,
Cebula,
Groszek zielony, fasolka szparagowa
Smalec lub masło,
Mąka na zasmażkę

Przyprawy: sól, pieprz

Sposób przyrządania:

Ziemniaki pokroić w kostkę, marchew w talarki, resztę jarzyn (oprócz cebuli) oczyścić i włożyć do garnka z pozostałymi warzywami. Zalać wodą i gotować do miękkości. Cebulę pokroić w kostkę, podsmażyć na odrobinie smalcu ze skwarkami lub na maśle, gdy się zeszkli dodać łyżkę mąki. Cebulę jeszcze w zasmażce zrumienić i wlać do gotującej zupy, doprawić do smaku i chwilkę jeszcze pogotować.

English

RUSTICAL VEGETABLE SOUP -FITKA

Ingredients:

potatoes,
carrots,
parsley,
a bit of celery,
onions,
green peas, green beans
lard or butter,
flour for roux
spices: salt, pepper

Preparation:

Cut potatoes into a cube, carrot in slices, the rest of vegetables (except onions) clean and put into the pot with the remaining vegetables. Add water and cook until softness. Dice the onion, fry in a little lard with bacon or butter, when soft, add a tablespoon of flour. Fry the onions in roux for a some time, then pour into boiling soup. Add spices to taste and boil for some time.

Cesky

BRAMBOROVÁ POLÉVKA - FITKA

Ingredience: brambory, mrkev, petržel, trochu celeru, zelený hrášek a zelené fazole, sádlo nebo máslo, cibule, jíška, koření (sůl, pepř)

Příprava: Brambory nakrájejte na kostky, mrkev na plátky a zbytek zeleniny (kromě cibule) umyjte a vložte do hrnce s ostatní zeleninou. Přidejte vodu a vařte, dokud zelenina nezmékne. Nakrájejte cibuli a osmažte ji na sádle nebo másle a až zezlátne, přidejte lžíci mouky. Smažte cibuli s jíškou po určitou dobu a pak směs nalijte do hrnce. Přidejte koření dle chuti a ještě vařte.

BARSZCZ NA ZAKWASIE

autor: Julia Stempień

Składniki:

Zakwas:

2 kg buraków ćwikłowych,
2-3 ząbki czosnku,
3 litry wody,
3 dag soli.

Zupa:

1/4kg-1/2kg mięsa (szponder, krzyżówka,
biodrówka z kruchą kośćią)
Włoszczyna (1 pietruszka, marchew, kawałek
selera)
1 cebula podpieczona na blaszce pieca,
Ziele angielskie, liść laurowy.

Sposób przyrządzania:

Buraki ćwikłowe umyć, obrać i pokroić w cienkie plastry i ułożyć w garnku kamiennym. Między burakami włożyć 2-3 ząbki czosnku. Przegotować wodę z solą, ostudzić, letnią zalać buraki. Dla przyspieszania zakwaszania można włożyć do zalewy kromkę razowego chleba. Naczynie z burakami pozostawić na kilka dni w ciepłym miejscu do uzyskania właściwego aromatu i smaku. Pleśń zebrać, chleb wyrzucić, zamieszać i wynieść w chłodne miejsce. Mięso gotować 2-3 godz. pod przykryciem, aż do wrzenia, zbierać szumowiny następnie dać jarzyny i cebulę podpieczoną na posolić do smaku. Z 2 litrami wody będzie 1 litr rosołu. Gdy się rosół ugotuje wyjmujemy mięso

i jarzyny i doprawiamy go kwasem burakowym ok. 1 litra, tyle aby był w miarę kwaśny. Barszcz delikatnie zagotować nie pod przykryciem, doprawić pieprzem. Gdyby był za kwaśny można go złagodzić cukrem, a gdyby był za łagodny można zaostrzyć octem. Aby barszcz miał ładny czerwony kolor wcześniej ugotować w łupinach buraki ćwikłowe, obrać je, poszatkować przed wydaniem zupy wrzucić do wazy i zlać w lekko ugotowany barszcz. Podać z ziemniakami lub grochem okrągłym.

English

SOUR SOUP WITH BEETROOTS - BARSZCZ NA ZAKWASIE

Ingredients:

sourdough:

2 kg beetroot,
2-3 cloves of garlic,
3 liters of water,
3 grams of salt.

soup:

1/4kg-1/2kg meat (brisket, porkneck, a chump with a brittle bone)

Soup vegetables (1 parsley, carrots, celery piece)

1 onion, roasted in the oven baking tray,

Allspice, bay leaf.

Preparation:

Wash beets, peeled and cut into thin slices and place in a stone pot. Between beets put 2-3 cloves of garlic. Boil water with salt, then allow to cool and pour over beets. To accelerate the acidification can be inserted into pickle a slice of wholemeal bread. Dish with beets stand for several days in a warm place to obtain the correct aroma and flavor.

Collect mold, throw away the bread, stir and put in a cool place. Cook meat covered 2-3 hours, up to a boil, then let scum collect, add vegetables and onions roasted in salt to taste. With 2 liters of water it will be 1 liter of broth.

When broth is cooked remove the meat and vegetables and season it with sourdough about 1 liter, to make it sour enough. Borsch boil gently, not covered, season with pepper. If it was too sour add sugar it can mitigate the taste, and if it was too mild, vinegar can make it stronger. If you want your soup to have nice red colour, cook beetroot in parings, then peel and cut them and into the vase with the soup. Serve with potatoes or round peas.

Cesky

KYSELÁ POLÉVKA S ČERVENOU ŘEPOU

Ingredience:

kvásek:

2kg červené řepy,
2-3 stroužky česneku,
3l vody,
3g soli

Polévka:

1/4kg-1/2kg masa (bůček, vepřová krkvice, vůl s křehkými kostmi),
polévková zelenina (1 petržel, mrkve, kus celeru)
1 cibule pražená v troubě na pečení, nové koření, bobkový list

Příprava:

Umyj řepu, oloupej a nakrájej na tenké plátky, vlož do hrnce. Do hrnce vlož 2-3 stroužky česneku. Nech vařit vodu se solí a nech ji vychladnout. Poté ji vlij do hrnce k řepě. Pro urychlení můžete vložit do nálevu plátek celozrnného chleba. Misky s řepou nechte stát několik dnů na teplém místě, aby získala správnou vůni a chut'.

Sbírejte plísně, vyhod'te chléb, promíchejte a dejte na chladné místo. Uvařte maso, 2-3 hodiny až do bodu varu, poté přidejte zeleninu a cibuli pečenou v soli podle chuti.

5 l vody to bude 1l vývaru. Když se vaří vývar, vytáhněte maso a zeleninu a ochut'te kváskem o objemu 1l, aby to bylo dost kyslé. Boršč vařte opatrně, nepřikrývejte, ochut'te pepřem. Pokud by to bylo příliš kyslé, přidejte cukr, může zmírnit chut' a pokud by to bylo příliš mírné, můžete přidat octa víc. Pokud chcete mít polévku červené barvy, nechte vařit úlomky červené řepy, oloupejte a nakrájejte je do mísy s polévkou. Podáváme s brambory, nebo hrachem.

BIGOS

autor: Kinga Jagiełka

Składniki:

1 kg kiszonej kapusty,
Średnia główka kapusty białej,
0,5 kg kiełbasy
½ kg mięsa wieprzowego, boczku.
Przyprawy: cebula, grzyby suszone,
śliwki suszone – lampka wina,
3 łyżki przecieru pomidorowego.

Sposób przyrządzania:

Kapustę pokroić i zagotować. Odcedzić i połączyć z ugotowaną kiszoną. Kiełbasę podsmażyć,mięso zagotować i udusić z cebulą oraz boczkiem. Następnie dodać do kapusty. Grzyby zaparzyć, śliwki również i dodać do całości. Wsypać przyprawy (ziele angielskie, liść laurowy, pieprz, sól, czosnek, zioła prowansalskie). Wlać lampkę wina. Na koniec dodać przecier pomidorowy, zamieszać i gotować na wolnym ogniu ok. 2 godz.

English

SAUERKRAUT STEW - BIGOS

Ingredients:

1 kg sauerkraut,
Average white cabbage,
0.5 kg of sausage
 $\frac{1}{2}$ kg pork, bacon.

Seasonings: onions, dried mushrooms, dried plums - a glass of wine,
3 tablespoons of tomato puree

Preparation:

Cut and boil the cabbage. Strain it and mix with sauerkraut. Fry sausage, boil the meat and simmer with onions and bacon. Add to the cabbage. Brew mushrooms and plums and also add to the whole. Pour spices (allspice, bay leaf, pepper, salt, garlic, herbs de Provence). Pour a glass of wine. Finally add the tomato puree, stir and simmer about 2 hours.

Česky

DUŠENÉ VEPŘOVÉ MASO SE ZELÍM

Ingredience:

1 kg kyselé zelí (bílého zelí),
0,5 kg klobásy,
0,5 kg vepřového masa,
slanina, cibule, sušené houby, sušené švestky,
sklenice vína, 3 lžíce rajčatového pyré

Příprava:

Nakrájejte zelí a osmažte ho na páni. Sced'te to a smíchejte s kysaným zelím. Osmažte klobásy, vařte maso a duste s cibulí a slaninou. Přidejte zelí. Vařte houby a švestky a vše smíchejte dohromady. Přidejte koření (nové koření, bobkový list, pepř, sůl, provencálské bylinky). Nalijte sklenku vína. Nakonec přidejte rajčatový protlak, promíchejte a duste 2 hodiny.

KLUSKI PALONE PRAŻUCHY

autor: Jakub Chwastek

Składniki:

Mąka pszenna lub pszenna razowa,
Woda,
Sól,
Słonina, ser biały.

Sposób przyrządania:

Mąkę zrumienić na dużej patelni na jasno złoty kolor, często mieszając. Wsypać mąkę do garnka, zalać wrzącą, osoloną wodą, szybko mieszać i rozcierać dokładnie, aby nie było grudek (wody dać tyle aby ciasto było gęste), pozostawić w garnku pod przykryciem na brzegu płyty kuchennej na $\frac{1}{2}$ godziny lub wstawić do piekarnika, aby „dogotowała się”. Słoninę pokroić w kosteczkę, stopić. Łyżką stołową zanurzać w tłuszczu, wykrawać nią niewielkie kluski i kłaść na półmisku. Z wierzchu okrasić słoniną ze skwarkami. Posypać pokruszonym serem twarogowym.

English

BURNT' DUMPLINGS - PRAŽUCHY

Ingredients:

Wheat flour or wholemeal flour,
water,
salt,
bacon (pork fat), white cheese (twaróg)

Preparation:

Brown flour on a large frying pan to a clear gold colour, stir frequently. Pour the flour into the pot, pour boiling and salted water, stir quickly and thoroughly rub, that there are no lumps (give enough water to the dough to make it thick), leave in a covered pot on the edge of the hob for $\frac{1}{2}$ hour or put in the oven to 'make it be more cooked'.

Cut bacon (pork fat) into cubes and melt. Immerse in fat a tablespoon, trim small dumplings and put them on a platter. Adorn the top with bacon (pork fat). Sprinkle with shredded white cheese (twaróg).

Česky

PRAŽENÉ KNEDLÍČKY (PRAŽUCHY)

Ingredience:

pšeničná nebo celozrnná mouka,
voda,
sůl,
slanina (vepřové sádlo), bílý sýr (tvaroh)

Příprava:

Mouku na velké pánvi osmažte za častého míchání dozlatova. Mouku dejte do hrnce, zalijte vroucí osolenou vodou. Rychle míchejte tak, aby nevznikly žádné hrudky. Odložte hrnec na okraj varné desky na půl hodiny nebo dejte hrnec do trouby, aby těsto bylo více teplé. Nakrájejte slaninu (vepřové sádlo) na kostičky a nechte roztát.

Vykrojte lžící malé knedlíčky, ponořte je do tuku a dejte na talíř. Ozdobte je slaninou a posypte strouhaným tvarohem.

Z życia szkoły ...

From the school's life

Ze školního života

Wycieczki, obozy, wypoczynek – edukacja poza szkołą

Trips, camps, relax – education and nature

Výlety, tábory, relaxace – vzdělávání a příroda

Osoby, które pracowały nad prezentacją

TŁUMACZENIE NA JĘZYK ANGIELSKI: p. Marta Wojtas

oraz

Aleksandra Kraska

Alicja Małek

Wojciech Kowalski

Tomasz Malinowski

PREZENTACJA HISTORYCZNA: p. Marzena Ciszewska

oraz

Szymon Karoń

Dominik Sznejwajs

Eryk Patoła

Bartosz Musiałek

Magdalena Słota,

Magdalena Dulewicz,

Aleksandra Kraska

Bartosz Kraska

Damian Burda

*Monika Nowak
Justyna Warot
Paulina Herian
Kamil Toporek
Karolina Toporek
Katarzyna Wykurz
Alicja Kraska
Jakub Chwastek
Klaudia Chlebda
Mateusz Słota
Marek Wypchał*

PREZENTACJA GEOGRAFICZNA: *p. Małgorzata Mucha
oraz
Mateusz Słota*

KUCHNIA REGIONALNA: *p. Michał Znamirowski
oraz
Ewa Małek
Julia Kubik
Natalia Kubik
Kaja Sikora
Julia Stempień*

*Karol Jasiówka
Ewa Jagiełka
Kinga Jagiełka
Jakub Sikora
Magdalena Kurbiel
Piotr Stempień
Martyna Toczek
Patryk Maciuszek
Jakub Chwastek
Julia Maciejasz
Adrianna Kralka
Filip Proszowski
Maria Małkiewicz*

OPRACOWANIE KOMPUTEROWE:

*p. Agnieszka Kurkiewicz
oraz
Alicja Wypchał
Julia Dusza*

Translated by:

Michal Běrský

Dominika Ciosová

Václav Dvořák

Zuzana Frkalová

Jan Gurecký

David Král

Václav Krejčí

Nela Musálková

Marek Polášek

Martin Pustka

Dominika Stiborská

Vendula Šimečková

Dominik Volný

Linda Hermannová

Tereza Kaňáková

Lucie Kubiczková

Veronika Pavlíková

Markéta Prejdová

Žaneta Stiborská

Filip Tůma

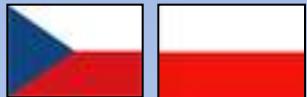
Jakub Valušek

Julie Víchová

Tereza Woitková

Klára Stehlíková

OPAVA

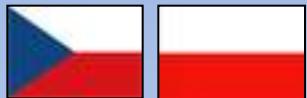

Atlantský oceán

Poloha Location

- Opava leží na řece Opavě v úrodném údolí, ohraničeném na jihozápadě výběžky Nízkého Jeseníku, východně od města se rozkládá Poopavská nížina. V Opavě žije asi 60 tisíc Obyvatel
- Opava lies on the Opava river in a valley. There's Nízký Jeseník in the south-west, in the east there is the Poopavská lowland. There live about 60 thousand people in Opava.
- Miasto Opawa jest położone w dolinie nad rzeką Opawą. Na południowym wschodzie miasta znajduje się Nízký Jeseník, na wschodzie natomiast Nizina Poopavská . Opawa liczy 60 000 mieszkańców.

Všeobecné informace

General information

Opava je okresní město ležící na řece se stejným názvem v nadmořské výšce asi 260 m nad mořem. Je průmyslovým a kulturním střediskem Slezska a jeho význam sahá za hranice regionu. První písemná zmínka o jeho osídlení je z roku 1195, kdy město vzniklo na křižovatce obchodních cest pojmenované podle řeky Opavy. Založení města je zaznamenáno v dokumentu z roku 1224.

OPAVA is the regional town and lies on the river of the same name at around 260 m above sea level. It is the industrial and cultural centre of Czech Silesia and its importance extends beyond the regional borders. The first written record of the settlement dates back to 1195 recounting the crossroads of commercial routes named after the river Opava. The establishment of the town is recorded in a document from 1224.

Opawa jest miastem regionalnym położonym 260 m n.p.m. To przemysłowe i kulturalne centrum Czeskiego Śląska, a jego znaczenie wykracza poza granice regionu. Pierwsza pisemna wzmianka datuje się na 1195 rok, w źródłach narracyjnych dotyczących skrzyżowania dróg nazwanych od rzeki Opawa. Założenie miasta jest odnotowane w dokumentach z 1226 roku.

■ Znak, vlajka a logo města

■ Symbol, flag and logo of the city

■ Symbol, flaga oraz logo miasta

Okolí Opavy

Surroundings of Opava

Stříbrné jezero

Silver Lake

Srebrne Jezioro

- Stříbrné jezero vzniklo na místě bývalého lomu, ve kterém se těžil sádrovec. Plocha jezera je dnes přibližně 6,6 hektarů. Délka jezera je skoro 600 metrů, maximální šířka 200 metrů. Největší hloubka v jezeře je přibližně 15 metrů.

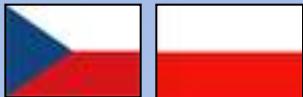
- Silver Lake was created on the site of a former quarry, which was mined sádrovec. Plocha lake is now about 6.6 hectares. Length of the lake is nearly 600 meters, maximum width of 200 meters. The greatest depth in the lake is approximately 15 meters.

- Srebrne Jezioro powstało na terenie dawnego kamieniołomu, zajmującego się wydobywaniem gipsu. Teren okolic jeziora wynosi ok. 6,6 hektarów. Długość jeziora wynosi prawie 600 metrów, a maksymalna szerokość 200 metrów. W najgłębszym miejscu jezioro liczy około 15 metrów.

SLAVNÉ OSOBNOSTI

Famous people

 Město Opava je rodištěm a místem posledního odpočinku básníka Petra Bezruče (1867 - 1958). Zakladatele genetiky J. G. Mendela (1822 - 1884), který studoval na místním gymnáziu. Mezi opavské rodáky patří také vídeňský architekt a spoluzakladatel vídeňské secese J. M. Olbrich (1867 - 1908) a Joy Adamsonová (1910 - 1980), věšnivá bojovnice za záchranu africké přírody, malířka a autorka knihy o Ivici Else. Dále pak Václav Kálik, hudební skladatel a dirigent. K významným osobnostem, které v Opavě dlouhodobě pobývaly patří zejména německý skladatel Ludwig van Beethoven.

 The town is the birthplace and the final resting place of the poet Petr Bezruč (1867 - 1958). The founder of modern genetics J. G. Mendel (1822 - 1884) who studied at the local grammar school. Among the natives of Opava also belong the Viennese architect and co-founder of the Vienna Art Nouveau J. M. Olbrich (1867 - 1908) and Joy Adamson (1910 - 1980) the vigorous fighter for the rescue of African nature, painter and the author of the books about the lioness Elsa. Next important personality is Václav Kálik, composer and conductor. To the famous celebrities belongs also the German composer Ludwig van Beethoven who stayed in Opava for a long period.

 Miasto jest miejscem urodzenia oraz spoczynku poety Petra Bezruče (1867 - 1958). Urodził się tu także założyciel współczesnej genetyki J. G. Mendel (1822 - 1884), który kształcił się w lokalnej szkole. Wśród rodzimych mieszkańców możemy też wymienić weneckiego architekta oraz współzałożyciela Vienna Art Nouveau J. M. Olbricha (1867 - 1908) oraz Joy Adamson (1910 - 1980), energiczną bojowniczkę o ratowanie afrykańskiej przyrody, malarkę i autorkę książek o Elsie Iwicy. Kolejną znaczącą osobowością jest Vaclav Kalik - kompozytor oraz dyrygent. Do znanych osób należy także niemiecki kompozytor Ludwig van Beethoven, który przebywał w Opawie przez długi czas.

Joy Adamson

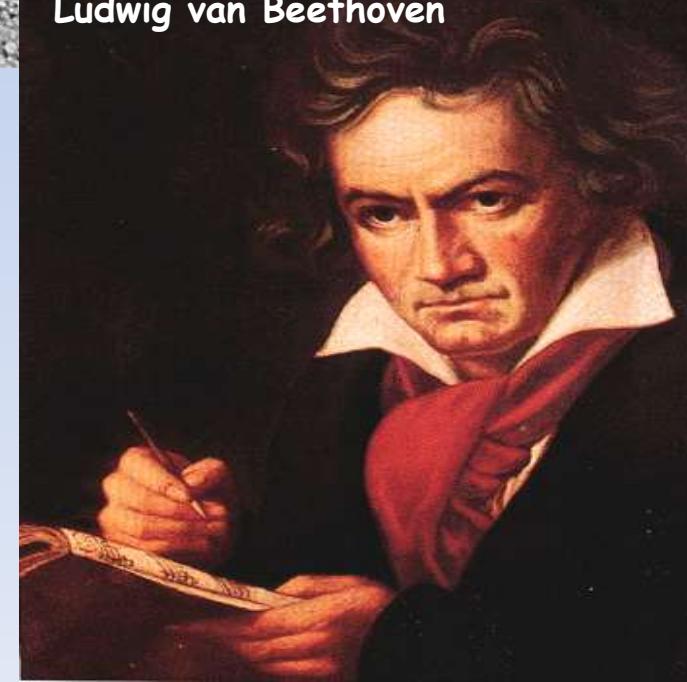
Václav Kálik

Petr Bezruč

Ludwig van Beethoven

Před

Before

Po

After

Przed -----> Po

Kostel Svatého Ducha
Church of the Holy Spirit
Kościół p.w. św. Ducha

Před
Before

Po
After

Hláska
City tower Hláska
Wieża miasta Hláska

Slezské Zemské Muzeum
Silesian Land's Museum
Śląskie Muzeum Regionalne

Historie Opavy

History of Opava

Historia Opawy

Opava je poprvé doložena v roce 1195. Od 1938-45 Opava byla součástí nacistického Německa podle Mnichovské dohody. Po skončení druhé světové války byla německá populace Opava vyloučena v letech 1945-46 za podmínek uvedených v Benešových dekretech. V minulosti existovalo také vévodství Opava, ale titul vévody z Troppau žije až po současnost, Hans-Adam II., princ Lichtenštejnska, je aktuální držitel.

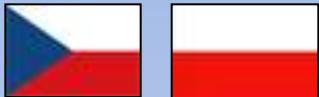

Opava was first documented in 1195. From 1938-45 Opava was part of Nazi Germany according to the Munich agreement. After the end of World War II, the German population of Opava was expelled in 1945-46 under terms included in the Beneš decrees. While the Duchy of Opava has ceased to exist, the title of Duke of Troppau lives on to present day, with Hans-Adam II, Prince of Liechtenstein being the current incumbent.

Opawę wzmiankowano po raz pierwszy w roku 1195. Od 1938-45 miasto było częścią nazistowskich Niemiec, w zależności od układu monachijskiego. Po zakończeniu II wojny światowej, w latach 1945-46, niemiecka ludność Opawy została wydalona na warunkach zawartych w Dekrecie Benesza. Choć Księstwo Opawskie przestało istnieć, tytuł księcia Troppau istnieje do dziś, z Hansem-Adamem II, księciem Liechtensteinu, obecnym rezydentem.

Zábava Entertainment Rozrywka

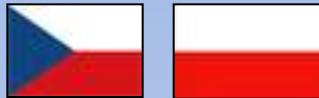
- V Opavě se nachází plno zábavních podniků.
Nejnavštěvovanější je kino, divadlo, muzeum,
knihovna a další.
- There are lots of entertainment facilities in Opava. Most visited are the cinema, the theatre, the museum, the library and others.
- W Opawie jest bardzo wiele różnych atrakcji. Do najczęściej odwiedzanych należą: kino, teatr, muzeum, biblioteka oraz inne.

Slezské zemské muzeum

The Silesian Museum

- Muzeum se skládá z šesti areálů. Nejznámější je historická výstavní budova, v níž se konají zajímavé výstavy.

- The museum consists of six parts. The most famous is historical exhibition building. There are interesting exhibitions.

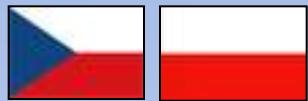
- Muzeum składa się z sześciu części. Najbardziej znaną jest część historyczna z interesującymi wystawami.

Knihovna Petra Bezruče

The Library of Petr Bezruč

Biblioteka Petra Bezruče

Knihovna má více oddělení. Pro dospělé, děti a mládež a studovnu. Náchází se zde taky velká obřadní místnost.

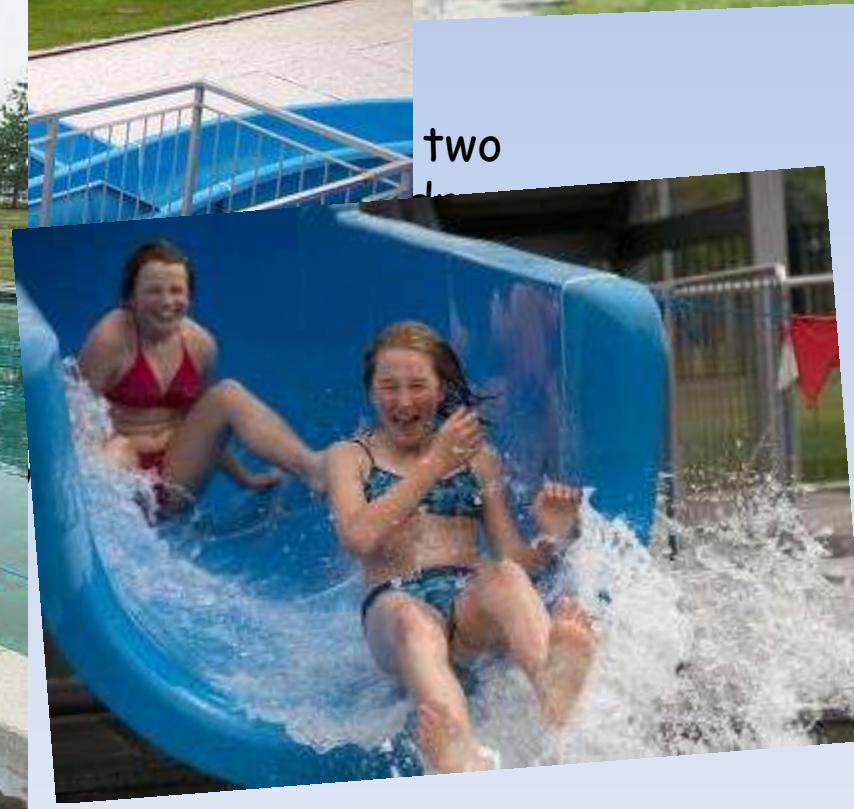
There are more departments. The first is for adults, the second for children and teenagers and one study room. There is a big ceremonial hall, too.

Biblioteka składa się z kilku wydziałów: pierwszego dla dorosłych, drugiego dla dzieci i młodzieży, pokoju do nauki oraz okazałego holu.

Koupaliště

two
days

Arboretum Nový Dvůr

Arboretum of Nový Dvůr

Arboretum Nowego Dworu

Arboretum Nový Dvůr se nachází 6km od Opavy. Můžeme zde vidět dřeviny pěti světadílů. Roste zde na 7 000 druhů rostlin, dřevin a bylin.

New Court Arboretum is located 6km from Opava. We can see trees from five continents there. There grow about 7000 kinds of plants, trees and herbs.

Arboretum w Nowym Dworze znajduje się ok. 6 km od Opawy. Możemy tam zobaczyć drzewa z pięciu kontynentów. Rośnie tam ok. 7000 rodzajów roślin, drzew oraz ziół.

Sporty v Opavě

Sports in Opava

Lední hokej: HC Slezan Opava

Ice hockey: HC Slezan Opava

Hokej na lodzie: HC Slezan Opava

Znak
Symbol

Stadion
Stadium

HC SLEZAN OPAVA 2011/2012

horní řada: Petr Chalupa, Bohumil Herman, Michal Mlýnek, Aleš Jurčík, Petr Wolf, Ivo Kocián, Lukáš Vrábel, Patrik Mosler
prostřední řada: Ivo Kocián st., Tomáš Polok, Adam Koschatzky, Jaromír Bednárek, Zdeněk Pavelek,
Martin Faksa, Patrik Džemila, Jakub Vítek, Daniel Kysela, Tomáš Grofek, Petr Hájek
dolní řada: Michal Kukol, Dušan Šafránek, Tomáš Měch, Michal Piskoř, Radek Tůma, Filip Plánovský, Lukáš Černý

Basketbal: BK Opava

Basketball: BK Opava

Koszykówka: BK Opava

Hala:

Hall:

Hala:

Znak:

Symbol:

BK Opava je název českého basketbalového klubu hrajícího Národní basketbalovou ligu. Od roku 2003 hraje klub v nové hale Opavě.

BK Opava is the name of the Czech basketball club playing in the National Basketball League. Since 2003, the club plays in the new hall in Opava.

BK Opava jest nazwą czeskiego klubu koszykówki, grającego w Lidze Narodowej. Od 2003 roku klub gra w nowej hali w Opawie.

Fotbal Football

SFC Opava

Založen v Opavě v roce 1907

Trenér: Josef Mazura

Hrají druhou českou fotbalovou
ligu.

SFC Opava

Drużyna została założona w 1907 roku.

Trener: Josef Mazura

Zespół gra w Czeskiej Drugiej Lidze
Futbolowej

SFC Opava

It was founded in Opava in 1907

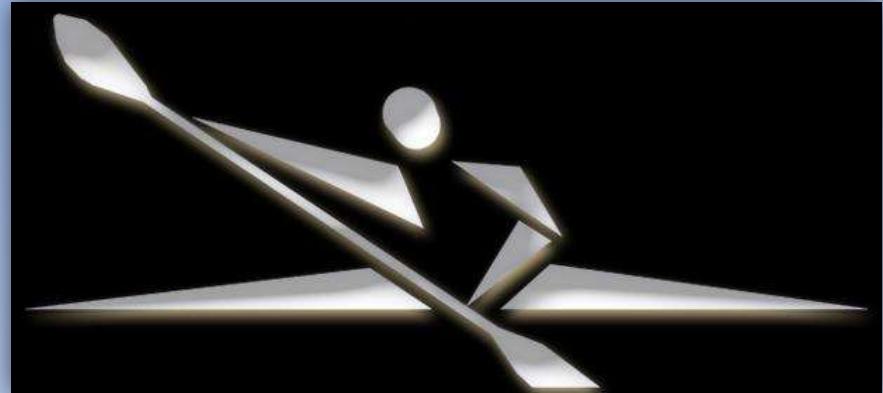
Coach : Josef Mazura

They play Second Czech Football
League.

Kanoistika Canoeing Kajakarstwo

 Na vysoké úrovni je v Opavě provozována také kanoistika. Závodníci Kanoe Klubu Opava patří v juniorských kategoriích ke světové špičce, což dokazují tituly mistrů světa a Evropy závodníků Slovákové a Fuchsíka. Jejich úspěchy vedly až k tomu, že se u vojenského splavu na řece Opavě vybudoval umělý kanál, vůbec první na Moravě a ve Slezsku.

 Canoeing in Opava is performed at a high level as well. Competitors of Canoe Club Opava are among the world leaders in the junior categories, as evidenced by the titles of World and European Champions by competitors Fuchsík and Slováková. Their success led to the fact that at the military weir on the river Opava was built an artificial channel, the first in Moravia and Silesia.

 Kajakarstwo w Opawie stoi na bardzo wysokim poziomie. Zawodnicy Kajakraskiego Klubu Opawa są wśród światowych liderów w kategorii juniorów, co potwierdzają tytuły Światowych i Europejskich Mistrzów Fuchsík i Slováková. Ich sukces doprowadził do powstania, na miejscu wojskowego jazu na rzece Opawie, pierwszego na Morawach i Śląsku sztucznego kanału kajakarskiego.

Slezská kuchyně Silesian cuisine Śląska kuchnia

Slezská kuchyně je regionální poměrně bohatá kuchyně. Počátky slezské kuchyně jsou spojeny s polskou kuchyní, ale zároveň obsahuje důležité prvky z německé kuchyně.

Silesian cuisine is relatively rich regional cuisine. Silesian cuisine origins are associated with the Polish cuisine, but also contain important elements of German cuisine.

Śląska kuchnia jest bogata. Jej pochodzenie jest związane w kuchnią polską, ale zawiera też elementy kuchni niemieckiej.

Naše Opavská Kuchyně Our Opava Cuisine Nasza opawska kuchnia

Jedna z Opavských specialit jsou : „Opavské vepřové závitky“

Ingredience : vepřové řízky, 3 lžíce sádla, 4 stroužky česneku, hladkou mouku, sůl a pepř.

Postup : Omyté maso naklepeme, osolíme, opepríme a potřeme česnekem. Stočíme je do závitků a obalíme v mouce. Pečeme na prudkém sádle, podlijeme vodou a následně dusíme do měkka. Podáváme s bramborovou kaší nebo bramboráky.

One of the Opava specialties are „Opava pork rolls“

Ingredients: pork chops, 3 tablespoons lard, 4 cloves of garlic, flour, salt and pepper.

Procedure: Tenderize washed meat, salt and pepper and rub with garlic. Wind them into rolls and wrap in flour. Roast in hot lard, add water, and stew until tender. Serve with mashed potatoes or potato cakes.

Jedną z opawskich specjalności są „Opawskie roladki schabowe“.

Składniki: kotlety schabowe, trzy łyżki smalcu, 4 ząbki czosnku, mąka, sól i pieprz.

Wykonanie: umyte mięso nacieramy solą, pieprzem i czoskiem. Następnie zwijamy mięso w roladki i obtaczamy w mące. Roladki pieczemy na gorącym smalcu, dodajemy trochę wody i dusimy do miękkości. Podajemy z puree lub plackami ziemniaczanymi.

Česnekačka

Garlic soup

Zupa czosnkowa

Naše škola

Our school

Nasza szkoła

ZŠ Otická se nachází v Opavě na Otické 18.

Ředitel se jmenuje Jiří Kupčík a zástupkyně ředitele Hana Štellarová. Škola má nižší a vyšší stupeň, přičemž od šestého ročníku je jedna třída se zaměřením na matematiku. Ve škole je čtyřicet učitelů. My jsme velká škola. Ve škole je bufet a naproti školy je jídelna, ve které si můžeme vybrat ze dvou druhů jídel. Jsme úspěšní v přírodovědných a sportovních soutěžích.

ZŠ Otická is in Opava, in Otická Street , No 18. The headmaster is Jiří Kupčík and the deputy headmaster is Hana Štellarová. Our school has a lower and a higher grade. From the sixth level is one class specialised in maths. There are fourty teachers in the school. Our school is big. There is a buffet in the school and opposite is a canteen. We can choose from two lunches in the canteen. We are very good at science and sports competitions.

ZŠ Otická jest w Opawie na ulicy Otická 18. Dyrektorem szkoły jest Jiří Kupčík , a zastępcą Hana Štellarová. Nasza szkoła składa się z niższego i wyższego stopnia. Od szóstej klasy jest jedna klasa specjalizująca się w matematyce. Pracuje u nas 40 nauczycieli. Nasza szkoła jest duża. Mamy bufet, a naprzeciwko znajduje się stołówka, w której można skorzystać z dwóch rodzajów obiadów. Osiagamy sukcesy w przedmiotach ścisłych oraz w sporcie.

Ve florbalu patří naše škola již tradičně k nejlepším v České republice.

Our school belongs in floorball to the best teams in the Czech republic.

Nasza szkoła należy do najlepszych drużyn w unihokeju w Czechach.

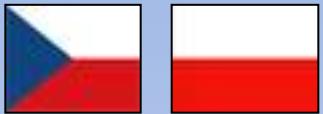

Panorama Opavy

Panorama of Opava

Panorama Opawy

- Na tvorbě projektu se podíleli (created by):
Ondřej Winkler (9.A), Petra Mlýnková 9.A, Pavla Pospěchová (9.A), Gabriela Králová (9.A), Marie Stuchlíková (9.A), Daniel Kupka (9.A), Bára Kaštovská (8.B), Marie Pavlíková (8.B), Jana Migotová (8.B), Vendula Halfarová (8.B), Eva Kubelová (9.A), Kateřina Ignácová (9.A), Simeon Jančev (9.A) a Jakub Lichovník (9.A).
- Odborné vedení (guidance) - Mgr. Petra Němčanská
- Koordynator i wykonawcy projektu.